

Szente B. Levente

## A régi kertben

*Móricz Zsigmond és Bözödi György emlékére*

Úgy hittem, Bözödön  
csak a szalmakalapja maradt —  
Amit később ismeretlenek elloptak.

Emléke, hogy Jolánt, Mózsit, Bágyi bát,  
s még sorolhatnám —  
Esténként a körtefa alatt  
még egy nótára marasztalta,  
hadd tudja meg a falu,  
köszvény ide vagy oda, áll itt a bál.

Sokáig nézte, vajon a növekvő holdat  
azon a szép estén hány kutya ugatja?  
S hogy a nóta,  
a vers  
és egy-egy történet  
a régi kertből kihajt-e majd valaha újra?

Hányszor elmondta:  
— Gyurka, te:  
„Tietek a világ legszebb gyalogútja!”

Újfalu és Bözöd között,  
a régi ösvény fölött,  
ha megálltak egy szusszanásra,  
ők látták azt, amit mi nem:  
talpuk alatt, ott van a világ minden csodája.

---

---

Ráduly János

## Petőfi Sándor utolsó hét napja

(II.)

### Az ütközet — magyar szemmel

Lengyel József első levele a *Vasárnapi Újság* 1860. október 14-i, második levele ugyanott 1861. január 6-i számában jelent meg.

„Reggeli 7-8 óra között hallottuk az első előcsapati apró fegyvertüzelést, a közben egy előőrsön állott 6 fontos ágyú hangját. Nemsokára előszáguld egy csapat huszár, s a szokott formákban jelenték, hogy Fehéregyháza felső végén előbb néhány kozák, később egy század, előőrsre bukkantak, a kozákok megfuttak, a gyalogságot részint levágták, részint elfogták, az ágyú pedig egyszeri tüzelés után elvonult. (...) Csakhamar leértünk Fehéregyházához, hol a csapatok felállítása után azonnal megkezdettük a támadást (...) Ágyúgolyó érte el a kém szemlélő kozák tábornok Szkarjatyint. — Ezen jó előjel után a fiúk ingre vetkőzve kezdtek dolgozni ütegeik mellett”.

Gyalokay: „Nem volt nehéz eltalálni, hogy az oroszokat valami jelentőségteljes katasztrófa érte. (...) A riadó éljenek között előretörtető honvédek között mint futótűz terjedt el a hír, hogy ágyúgolyó által találva egy orosz tábornok esett el. (...) A hír nyilván igaz volt, hogy a lövésnek csakugyan egy orosz tábornok, gróf Szkarjatyin, Lüdersz 5-ik hadtestének tábornoki főnöke lett az áldozat”.

A magyar táborban is jelentkeztek az első rossz jelek. Erről Lengyel József így számolt be:

(Lengyel) „Szekerét a fehéregyházi határ felső részében, a poggyászszekerekhez állította, az egykori szökőkutnál, s Göllner élelmezési tiszt lován ment be a faluba. (...) Utóbb odament (a fogadóhoz) a csatavonalból Dáné Károly tizenhét éves tüzértiszt, a elmesélte, hogy lövegei elrepedtek, lovát ágyúgolyó ölte meg, bátyja, János elesett, s ő hátrálni kényszerült. A fogadó udvara tele volt szekerekkel, ott volt Bem kocsija is, melyen Kurz reggelizett”.

---

---